

RAZVOJNI SVET KOHEZIJSKE REGIJE VZHODNA SLOVENIJA

Trubarjeva 11, 2000 Maribor

T: 01 400 34 42
E: gp.mgrt@gov.si
www.mgrt.gov.si

Številka: 3030-3/2015/
Datum: 5. 7. 2016

**Zadeva: ZAPISNIK 11. REDNE SEJE RAZVOJNEGA SVETA KOHEZIJSKE
REGIJE VZHODNA SLOVENIJA**

Enajsta redna seja Razvojnega sveta kohezijske regije Vzhodna Slovenija (v nadaljnjem besedilu: svet), je potekala v četrtek, 23. junija 2016, s pričetkom ob 13:00 uri in zaključkom okoli 15:00. ure v Slovenski Bistrici v Viteški dvorani Bistriškega gradu, Grajska ulica 14, Slovenska Bistrica.

Predlagan dnevni red:

1. sprejem dnevnega reda;
2. potrditev zapisnika enajste redne seje;
3. obravnava pobude za podpis Deklaracije o prenovljeni regionalni politiki za vse regije po letu 2020;
4. poročilo o pripravi dogovorov za razvoj regij;
5. sprememba Uredbe o razvojnem svetu kohezijske regije;
6. sprejem programa dela za leto 2016;
7. razno

Sejo sveta je vodil predsednik dr. Ivan Žagar. Po ugotavljanju prisotnosti je ugotovil, da je seja sklepčna. Od 40 članov sveta je bilo prisotnih 20 članov.

Prisotni člani sveta: Slavko Petovar, Andrej Čas, Marijana Cigala, Romana Lesjak, Alan Bukovnik, Miran Jerič, dr. Ivan Žagar, dr. Andrej Fištravec, mag. Janez Kramberger, Miran Senčar, dr. Darinka Fakin, Bojan Kontič, mag. Branko Kidrič, Janez Jazbec, Marko Rupar, Srečko Ocvirk, Franci Bratkovič, dr. Vladimir Prebilih, Mojca Čemas Stjepanovič in Tomaž Kordiš.

Ostali prisotni: mag. Bojan Suvorov, Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, Marko Drofenik, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljnjem besedilu MGRT), mag. Igor Strmšnik, sekretar sveta, MGRT, Vojka Osojnik, Občina Slovenska Bistrica, Saša Heath-Drugovič, MO Celje, Peter Virtič, Univerza Maribor, Iva Zorenč, RASR.

Ad 1.) sprejem dnevnega reda

SKLEP 1: Soglasno je bil sprejet dnevni red.

Ad 2.) potrditev zapisnika desete redne seje in tretje dopisne seje

Sekretar sveta je predstavil dve prejeti dopolnitvi zapisnika s strani Janeza Jazbeca in Tomaža Kordiša ter sklepe desete redne seje. Glede priprave dogovorov je svet zahteval takojšnji začetek teritorialnega razvojnega dialoga in upoštevanje predlogov razvojnih regij v izvedbenem načrtu OP. Teritorialni razvojni dialog se je začel, izvajanje dogovorov za razvoj regij pa je

ponovno na dnevnem redu enajste redne seje. Svet je podprl pobudo Za spremembo Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja po nujnem postopku za ureditev statusa regionalnih razvojnih agencij. Sklep je bil realiziran. Novela zakona je že bila sprejeta v Državnem zboru in status regionalnih razvojnih agencij urejen. Realiziran je bil tudi sklep o zamenjavi namestnika člana v Odboru za spremljanje programa sodelovanja Interreg Slovenija-Hrvaška 2014–2020.

SKLEP 2: Svet se je seznanil z informacijo o izvajanju sklepov 10. redne seje. Potrdi se zapisnik desete redne seje z vključenimi pripombami Janeza Jazbeca in Tomaža Kordiša.

Ad 3.) obravnava pobude za podpis Deklaracije o prenovljeni regionalni politiki za vse regije po letu 2020;

Predsednik sveta je predstavil pobudo. Gre za politično deklaracijo z namenom zagotovitve nepovratnih sredstev v finančni perspektivi po letu 2020. Pobudo smo prejeli s strani avstrijske zvezne dežele Spodnja Avstrija.

Cilj deklaracije je, da se tudi v naslednji finančni perspektivi enakovredno upošteva interese vseh regij ter zagotovi nepovratna sredstva. Razlog za pobudo so napovedi, da v finančni perspektivi po letu 2020 ne bo nepovratnih sredstev za razvitejše regije v EU oziroma da utegne Evropska Komisija omejiti kohezijsko politiko samo na manj razvite regije, medtem ko bo bolj razvite regije preusmerila k finančnim inštrumentom.

Cilj pobude je, da bi politično deklaracijo do konca junija 2016 podpisali predstavniki vseh regij v Evropi na ravni NUTS-2. Prav tako naj bi bile regije aktivne pri lobiranju na nacionalni in evropski ravni, pri čemer je pomembno, da to steče še preden se začnejo formalno oblikovati smernice EU za naslednjo perspektivo.

Deklaracija je prevedena v slovenski jezik, podpisali pa naj bi jo predstavniki regionalnih ravni na ravni NUTS-2. Rok za oddajo podpisane deklaracije je 30. 6. 2016.

28. 9. 2016 je v Bruslju predvideno srečanje regij (Summit of Regions). Ko bodo vse podpisane izjave zbrane, bodo natisnjene v "knjigi podpisov", ki bo na srečanju regij izročena predsedniku komisije, parlamenta, sveta in odbora regij.

V nadaljevanju sta se do deklaracije pozitivno opredelila predstavnika MGRT in SVRK, po razpravi pa je bil sprejet

SKLEP 3:

- 1. Razvojni svet kohezijske regije Vzhodna Slovenija pristopi k pobudi za podpis Deklaracije o prenovljeni regionalni politiki za vse regije po letu 2020 ter za podpis pooblasti dr. Ivana Žagarja, predsednika sveta. Podpisano pobudo pošlje sekretar sveta do 30. junija 2016 iniciatorju - avstrijski zvezni deželi Spodnja Avstrija.**
- 2. Predsednik, podpredsednik in člani sveta se vključijo v aktivnosti, ki potekajo v skladu s pobudo.**
- 3. Svet poziva Službo Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, da pravočasno začne s pripravami na novo finančno perspektivo, da čim prej oblikuje za razvoj Slovenije ustrezno pogajalsko izhodišče, ki bo odražalo dejanske razvojne potrebe Vzhodne Slovenije ter da v pogajanja z Evropsko Komisijo vključi tudi predstavnika sveta.**

Ad 4.) poročilo o pripravi dogovorov za razvoj regij

Poročilo sta podala Marko Drofenik, MGRT in mag. Bojan Suvorov, SVRK.

MGRT je začel z usklajevanjem osnutkov dogovorov za razvoj regij z resorji in v marcu 2016 pripravil tudi informacijo o pripravi dogovorov za razvoj regij za obravnavo na Vladi RS. Ta obravnava naj bi bila podlaga za začetek teritorialnega dialoga med ministrstvi in regijami o možnostih sofinanciranja konkretnih projektov. Obravnava gradiva je bila na vladi prekinjena. Dogovorjeno je bilo, da MGRT (skupaj s SVRK) organizira sestanke s ključnimi resorji na ravni ministrov in da se pospeši proces usklajevanja. MGRT je ob prisotnosti SVRK sestanke s ključnimi resorji opravil in v juniju je sledilo usklajevanje z regijami. Prvi krog sestankov z regijami je pokazal, da odsotnost posebne kvote sredstev za regijske projekte iz dogovorov za razvoj regij otežuje izvedbo celovitih regijskih projektov. Potrditve celih projektov tako največkrat niso mogoče, čeprav so posamezni deli komplementarni. Obstajajo primeri, ko bo lahko neposredno potrjen le del projekta, za druge komplementarne vsebine pa so regije napotene na javne razpise. Resorna ministrstva se ob tem zavezujejo, da bodo te vsebine v okviru meril javnih razpisov prioriteto obravnavale. Po prvem krogu usklajevanj se kaže precejšen razkorak med tem, kaj pričakujejo regije in potencialnim obsegom sredstev, ki bi jih lahko namenila ministrstva za sofinanciranje projektov. Za večino obravnavanih projektov oziroma njihovih delov so bili dogovorjeni dodatni sestanki. Najbrž bo potrebnih več ponovitev. Precej verjetno je tudi, da bodo nekateri regijski projekti precej preoblikovani in se bodo o njih moral znova izjasniti razvojni sveti regij. Prizadevamo si, da bi bili prvi dogovori za razvoj regij podpisani že jeseni.

V razpravi je bila najprej izpostavljena časovna stiska kajti sedanja finančna perspektiva se izvaja že tretje leto, občine in regije pa še vedno ne vedo v kolikšnem obsegu bodo sploh lahko sodelovale s svojimi prioritetskimi projekti. Predstavniki razvojnih regij so nato ocenili dosedanj potek usklajevanj z ministrstvi in predstavili svoja stališča glede obravnave osnutkov dogovorov za razvoj regij. Skupni imenovalci teh ocen je, da prvi sestanki z ministrstvi jasno kažejo, da sredstev za regijske projekte v proračunih ministrstev ni in da je treba ukrepati v skladu s tem dejstvom. Razkorak med potrebami in razpoložljivimi viri je tolikšen, da je malo možnosti za dogovor. Sogovorniki na strani države pogosto niso kompetentni tako, da bo teritorialni razvojni dialog, na način kot se odvija, le težko pripeljal do kakega rezultata. Brez finančnega okvira dogovor ne bo možen. Člani sveta iz vseh razvojnih regij so zato menili, da je treba čim prej začeti formalno proceduro za spremembo OP.

Ključni poudarki iz razprave: Sredstva v OP so namenjena koheziji, regionalna politika pa je marginalizirana. Država usmerja razpoložljiva sredstva prek javnih razpisov, ključne regijske prioritete pa so drugje. Opozorila regionalnih partnerjev so bila doslej preslišana. Izpad sredstev za regionalni razvoj se pozna tudi pri obsegu investicij in dejavnosti gradbeništva v Sloveniji. Neustrezen pristop države pri regionalni politiki tako neposredno vpliva na razvoj v Sloveniji. Člani sveta so menili, da je potreben politični apel Vladi RS, da naj obravnava to vprašanje in se ustrezno odzove. Če sredstva za ključne regijske projekte ne bodo zagotovljena s strani ministrstev, je treba najti drugačne rešitve. Ni mogoče pustiti regij, ki so oblikovale svoje razvojne prioritete le z enim ali dvema odobrenima projektoma. To bo povzročilo nesoglasja tudi znotraj regij samih in narejena bo nova velika škoda regionalnemu razvoju. Člani sveta so opozorili, da se lahko začne po tem, ko se že kaže kot neuspešna »horizontalna regionalna politika«, razkrajati tudi endogena regionalna politike. Ta danes še uspešno povezuje občine, gospodarstvo in nevladni sektor pri aktiviranju regionalnih razvojnih potencialov in ustvarjanju razvoju naklonjenega miljeja v regijah. Ob neodzivni in arogantni državi pa se to lahko spremeni v pasivnost in neodzivnost kar bi imelo nepredstavljive negativne dolgoročne posledice za razvoj.

V odzivu sta predstavnika SVRK in MGRT komentirala razpravo in odgovorila na nekatera vprašanja. Dogovore za razvoj regij je treba videti kot trajni proces priprave ključnih regijskih projektov in zagotavljanja virov zanje. Novela Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki je bila v preteklem tednu sprejeta v Državnem zboru Republike Slovenije, je črtala njihov štiriletni časovni horizont. Dogovor za razvoj regije tako velja do izteka obdobja izvajanja vključenih projektov ali nadomestitve z novim dogovorom. Predvidevamo, da se bodo dogovori podpisovali tudi za manjše število vključenih projektov, teritorialni razvojni dialog se bo nadaljeval, regionalna politika pa si bo v okviru vsakoletne proračunske razprave prizadevala širiti nabor možnih virov sredstev.

V nadaljevanju je bilo izpostavljeno, da so bila soglasja na programske dokumente (PS in OP) dana pogojno, kar se je vse spregledalo in se danes več ne omenja. Država soglasja regij za razvoj, ki ga trenutno vodi nima. Dosedanje izvajanje OP vodi v nadaljnjo centralizacijo Slovenije.

Svet je soglasno sprejel

SKLEP 4:

- 1. Razvojni svet kohezijske regije Vzhodna Slovenija se je seznanil z informacijo o pripravi dogovorov za razvoj regij.**
- 2. Iz zaključkov sestankov dosedanjega teritorialnega usklajevanja izhaja, da sredstev za neposredne potrditve prednostnih projektov regij ni oz. se ministristva nagibajo k financiranju skozi javne razpise. Svet zato poziva Vlado RS, da zagotovi zadosten obseg sredstev za osnutke dogovorov za razvoj regij.**
- 3. Svet zahteva, da SVRK izvede vrednotenje izvajanja Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020 v skladu s 3. odstavkom 56. člena (vrednotenje v programskem obdobju) Uredbe (EU) št. 1303/2013 in Smernicami EK za spremljanje in vrednotenje za ESRR in KS, ki določajo vsebino vrednotenja in evalvacijske vprašanja ter jih je DG REGIO sprejel marca 2014. EK tovrstno procesno vrednotenje priporoča v zgodnjih fazah implementacije OP.**
- 4. Na podlagi priporočil in rezultatov vrednotenja svet pričakuje vsebinsko spremembo Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020 ter opredelitev sredstev za neposredne potrditve prednostnih projektov regij.**
- 5. Svet zahteva hitro kontinuiteto priprave dogovorov za razvoj regij s strani MGRT in SVRK ter njihov podpis.**

Ad 5.) sprememba Uredbe o razvojnem svetu kohezijske regije

Spremembo uredbe, ki je bila priložena vabilu za sklic seje in je v MGRT v fazi strokovne priprave, je predstavil mag. Igor Strmšnik, MGRT. Dejal je, da se s spremembo uredbe želi povečati prepoznavnost sveta (spletna stran, celostna grafična podoba) in podrobneje opredeliti mednarodna drejavnost sveta (sodelovanje z regijami drugih držav). Uredbo je treba spremeniti tudi za finančno realizacijo programa dela sveta za leto 2016 kajti načrtovani stroški bodo tako dobili zakonsko podlago za sofinanciranje.

Spremembe so naslednje: (i) doda se 1 a. člen – sedež in spletni naslov. S tem omogočamo, da bo kohezijska regija lahko imela spletni naslov in celostno grafično podobo, kar omogoča njeno večjo prepoznavnost in predstavlja podlago za pokritje nekaterih stroškov delovanja kohezijske regije; (ii) sprememba 3. člena, ki govori o vodenju sveta. Doda se možnost nadomeščanja članov sveta; (iii) sprememba 4. člena, ki govori o načrtovanju dela in sodelovanju, se v tretjem odstavku doda: »Z regijami drugih držav svet sodeluje na področju regionalnega razvoja ter evropske kohezijske politike in politike razvoja podeželja«. S tem je dodana dodatna dimenzija »z regijami drugih držav«; (iv) sprememba 5. člena je tehnične narave. Namesto "ministristvo" je

potrebno zapisati Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko; (v) v 7. členu, ki govori o sklepčnosti, načinu odločanja in dela, se v petem odstavku, v prvem stavku doda besedilo "in predstavniki regionalnih razvojnih agencij, ki delujejo v kohezijski regiji" in v drugem stavku besedilo "predstavniki regionalnih razvojnih agencij". To eksplicitno ni bilo zapisano in menimo, da je to pomembno; (vi) v 8. členu, ki govori o stroških delovanja sveta in strokovni podpori, se v tretjem odstavku doda besedilo "ki se finančno ovrednoti in ga podpiše minister in predsednik sveta. Za udeležbo v delegacijah sveta in drugih aktivnostih iz letnega programa dela ima član sveta, ob predložitvi dokazil, pravico do dnevnic in povračil potnih stroškov po pravilih, ki veljajo za javne uslužbence." Na ta način je dana neposredna podlaga za povračilo tovrstnih stroškov.

V razpravi ja bila najprej dana pripomba, da je treba točno določiti, kje je sedež sveta in kje se zagotavlja strokovna podpora delu sveta. Določeno mora biti, da se slednja ne zagotavlja na MGRT. Na ta način bo vzpostavljena tudi zakonska obveza za zaposlitev dveh oseb za strokovno podpro delu sveta o čemer je svet že večkrat razpravljal in sklepal in tudi že dobil zagotovila s strani SVRK, da bo to urejeno. Predlagana je bila dopolnitev 3. člena, 3. odstavka Uredbe, kjer se doda nadaljevanje, da strokovne naloge in podporo za svet opravlja RRA GIZ, kar ima osnovo tudi v sprejetem Poslovniku o delu sveta.

V 5. členu naj se doda obveza Vlade RS, da pridobi mnenje sveta tudi na dokumente, ki predstavljajo implementacijo partnerskega sporazuma z EU kot npr. strategije in druge predhodne pogojenosti, pa tudi najpomembnejše javne razpise. Vlada naj tudi pripravlja redna poročila o črpanju sredstev evropske kohezijske politike in z njimi seznaniti svet.

Predstavniki SVRK je pojasnil, da že pripravljajo redna periodična poročila o črpanju sredstev evropske kohezijske politike za vlado, Evropsko komisijo in parlament tako, da je ta poročila mogoče posredovati tudi v obravnavo svetu. Predstavniki MGRT je pojasnil, da bo mogoče upoštevati pripombo glede točne določitve naslova sveta (Trubarjeva 11, Maribor). Težje bo z uredbo določiti opravljanje strokovnih nalog za svet izven MGRT kajti ZSRR-2 v petem odstavku 6.a člena določa, da "strokovne naloge za razvojni svet kohezijske regije opravlja državni organ, pristojen za regionalno politiko". Treba je proučiti s pravno službo koliko je prostora za ustrezne interpretacije. Prav tako ne bo mogoče z uredbo predpisati soglasja sveta na javne razpise, ker bi to bilo v nasprotju z ZJN oz. načelom enakega dostopa do informacij o javnem razpisu. Tudi tu je treba proučiti na katere izvedbe dokumente bi še bilo smiselno, da daje svet svoje soglasje.

Predsednik sveta je ugotovil, da je postala 11. redna seja sveta nesklepčna. Dana priporočila bodo predlagatelji uredbe upoštevali oziroma proučili. Če bo potrebno, pa bo svet na podlagi opravljene razprave naknadno sprejel tudi sklepe na korespondenčni seji.

Ad 6.) sprejem programa dela za leto 2016

Osnutek programa, ki je bil priložen vabilu za sklic seje, je predstavil sekretar sveta. Na področju izvajanja evropske kohezijske politike bo svet obravnaval pripravo in spremembe INOP in ter način vključevanja regionalne politike v izvajanje kohezijske politike. Na področju evropskega teritorialnega sodelovanja bo svet obravnaval predloge prednostnih strateških tem za Programe sodelovanja Slovenije v Interreg 2014–2020 z Avstrijo, Hrvaško Italijo in Madžarsko ter poročila o izvajanju programov sodelovanja Interreg. Na področju makro-regionalnih strategij (alpske, podonavske in jadransko-jonske) bo svet spremljal uresničevanje teh strategij v Sloveniji na strateški ravni (poročila pristojnega Ministrstva za zunanje zadeve). Na področju regionalne politike bo svet spremljal izvajanje Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja in njegovih podzakonskih aktov ter se vključeval v razpravo o

spremembah zakonskih podlag. Spremljal bo uresničevanje regionalnih razvojnih programov in dogovorov za razvoj regij ter posebej obravnaval predloge ključnih medregijskih projektov. Na ravni kohezijske regije bo svet spodbujal in podpiral oblikovanje predlogov razvojnih ukrepov, ki lahko prispevajo k zmanjšanju razvojnega zaostanka kohezijske regije Vzhodna Slovenija. Svet bo dajal podporo med regionalnemu in makro regionalnemu razvojnemu povezovanju. Svet si bo prizadeval dosegati čim boljše usposobljenost Kohezijske regije Vzhodna Slovenija za pripravo razvojnih projektov, s katerimi bo možno dosegati razvojni preboj in učinkovito črpati sredstva EU. Svet si bo prizadeval, da se realizirata tudi dve strokovni zaposlitvi na ravni kohezijske regije Vzhodna Slovenija iz Tehnične pomoči EU.

Za izvedbo Programa dela sveta 2016 je okvirno potrebnih 11.500 evrov, v tem za:

1. strokovno podporo delu sveta za aktivnosti na področju partnerstva in prepoznavnosti 4.300 evrov,
2. mednarodne aktivnosti in članstvo v Assembly of European Regions (AER) 4.000 evrov,
3. operativno delovanje sveta (povračila potnih stroškov članom sveta in izvedba sej sveta) 3.200 evrov.

Ti stroški bodo pokriti v skladu z Uredbo o razvojnem svetu kohezijske regije iz sredstev MGRT iz postavke tehnična pomoč MGRT–sredstva EU in iz postavk integralnega proračuna MGRT.

V zaključku predstavitve je sekretar sveta dejal, da je ocena stroškov programa dela sveta za letošnje leto prilagojena tudi dejstvu, da smo že na polovici leta 2016 in da bo ostalo le nekaj mesecev, v okviru katerih bo svet na podlagi sprejetega programa dela in spremenjene uredbe deloval v letošnjem letu. Če se bi pokazalo, da so stroški prenizko ocenjeni, bo to mogoče spremeniti v programu dela za leto 2017.

V razpravi je bilo ocenjeno, da bodo pričakovani stroški višji (okoli 30.000 evrov):

1. Aktivnosti na področju prepoznavnosti:

- Celostna grafična podoba;
- Oblikovanje in vzdrževanje spletne strani sveta;
- Priprava promocijske brošure sveta;
- Oblikovanje vizitk za predsednika in podpredsednika sveta;
- Redno obveščanje o svetu in njegovih aktivnostih (obvestila za javnost, novinarske konference).

Finančna ocena: 10.000,00 EUR

2. Mednarodne aktivnosti

- Mednarodno povezovanje in zastopanje interesov sveta (službene poti predsednice, podpredsednika, članov sveta);
- Vključevanje v mednarodne iniciative in združenja (iniciativa evropskih regij, članstvo v Assembly of European Regions (AER));
- Aktivno vključevanje v domače in mednarodne dogodke.

Finančna ocena: 15.000,00 EUR

3. Operativno delovanje Sveta in drugi stroški

Finančna ocena: 5.000,00 EUR

Na razpravo o neustrezni strukturi porabe sredstev tehnične pomoči glede na določbe v Partnerskem sporazumu z EK (nacionalna raven, regionalna raven) in še vedno neuresničenem zagotovitvi SVRK, da bo rešeno vprašanje zagotavljanja strokovne podpore za delo sveta je predstavnik SVRK predlagal, da naj MGRT ustrezno spremeni projekt tehnične pomoči ter vključi stroške za delovanje sveta v skladu s programom dela sveta. Glede zaposlovanja je v teku evalvacija kadrov po ministrstvih. Ko bodo ugotovljeni manjki, bo o tem vprašanju ponovno sklepala Vlada RS. Kot je bilo že najavljeno, bo takrat SVRK predlagal, da se zagotovita dve osebi za strokovno podpro pri delu sveta. Ne bo mogoče zagotoviti, da bi to ne bila javna

uslužbenca, zaposlena na MGRT, je pa mogoče v pogodbi določiti mesto izvajanja nalog, ki ni nujno MGRT.

Predsednik sveta je ugotovil, da je 11. redna seja sveta nesklepčna. Dani predlogi se posredujejo MGRT v nadaljnje usklajevanje. Če bo potrebno, pa bo svet na podlagi opravljene razprave naknadno sprejel tudi sklepe na korespondenčni seji.

Ad 7.) razno:

Ad 7.1. obravnava Poročila SVRK o izvajanju evropske kohezijske politike 2014-2020 za obdobje januar 2014 - marec 2016 cilja Naložbe za rast in delovna mesta

Predstavnik SVRK je na razpravo, da se OP ne izvaja v skladu s predvideno časovnico in da so spet težave pri črpanju sredstev navedel nekaj dejstev:

- programsko obdobje oziroma obdobje izvajanja operativnega programa traja do leta 2023, kar pomeni, da je pred nami še sedem let in pol za doseganje ciljev, ki so bili dogovorjeni med RS in EK v OP;
- temeljni normativni okvir oziroma uredbe Evropske komisije, parlamenta in Sveta si bile objavljene v evropskem uradnem listu v decembru leta 2013;
- v letih 2014, 2015 in še vedno tudi v letu 2016 Evropska komisija izdaja izvedbene uredbe in navodila o tolmačenju evropskih kohezijskih uredb; posledično to pomeni, da se tem usmeritvam prilagajajo tudi navodila za izvajanje slovenskega OP;
- Partnerski sporazum, ki je podlaga izvajanju, je Slovenija dogovorila z Evropsko komisijo v oktobru leta 2014;
- OP pa je Slovenija dokončno dogovorila v decembru leta 2014.

Iz zgornjih podatkov sledi, da je bilo prvo leto tega programskega obdobja pravzaprav namenjeno dokončnemu dogovoru o vsebini tako Partnerskega sporazuma kot tudi OP in se v tem letu izvajanje ni moglo pričeti.

V letu 2015 se je začelo intenzivno delo na postavitvi sistema izvajanja v RS in to v okoliščinah, ko vsa operativna navodila za izvajanje še niso dokončana s strani Evropske komisije, kot je že zgoraj poudarjeno.

Konec lanskega leta se je zaključilo precej uspešno obdobje, ko smo kljub velikim izzivom in navkljub velikim zaostankom v letih 2007 pa vse do leta 2013 uspeli v zadnjih dveh letih programskega obdobja, torej v letih 2014 in 2015 pritisniti na plin in iz 19. mesta v EU prispeti na koncu na izvrstno četrto mesto po tako imenovanem črpanju sredstev evropske kohezijske politike.

Konec lanskega leta (2015) smo bili tudi med osmerico držav, ki jim je uspelo še pred koncem leta od Evropske komisije pridobiti vsa sredstva, ki so bila možna iz vseh treh operativnih programov evropske kohezijske politike preteklega obdobja.

Ni nepomembno, da je Slovenija v letu 2014 dosegla najboljši rezultat pri neto položaju državnega proračuna RS do proračuna EU – prejela je namreč za 633 M€ več sredstev iz EU kot jih je vplačala v proračun EU. V letu 2015 pa je bil ta rezultat 445 M€. Na tej številki se je ustavil zato, ker po pravilih EU ni moč povrniti več kot 95% sredstev – preostalih 5% (nekaj več kot 200 M€) pa bomo lahko dobili po odobritvi končnih poročil po posameznem OPju v letu 2017.

Poleg tega je bilo v teh dveh letih iz slovenskega proračuna za projekte sofinancirane s sredstvi evropske kohezijske politike, izplačano daleč največ sredstev: 834 M€ v letu 2014 in 916 M€ v letu 2015.

Pomembno je, da se zavedamo, da se je v letih 2014 in 2015 opravilo dvojno delo, lahko pa rečemo, da celo več kot dvojno delo, če pogledamo skozi prizmo, da je bila v teh dveh letih izplačana iz proračuna RS skoraj polovica vseh sredstev 9 letnega preteklega programskega obdobja.

Res je, da sta minili že dobri 2 leti od začetka upravičenosti tega programskega obdobja 2014-2020. Vendar je potrebno upoštevati:

- da je bilo prvo leto namenjeno dokončanju programskih dokumentov – partnerskega sporazuma in OP,
- da se je v letu 2015 postavil normativni okvir in pa sistem izvajanja.

Normativni okvir sistema izvajanja je postavljen. Predstavljajo ga:

- Uredba o izvajanju evropske kohezijske politike za obdobje 2014 – 2020, ki je bila sprejeta junija 2015 in dopolnjena maja 2016. Dopolnitve so bile potrebne zaradi novih določitev glede izvajanja finančnih instrumentov ter celostnih teritorialnih naložb;
- Zakon o izvrševanju proračunov v RS;
- Uredba o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014–2020.

Na podlagi spremenjene Uredbe o izvajanju evropske kohezijske politike za obdobje 2014 – 2020 je bil pripravljen Opis upravljanja in nadzora za izvajanje OP v programskem obdobju 2014–2020 za cilj naložbe za rast in delovna mesta, ki je bil junija 2016 posredovan revizijskemu organu (Ministrstvu za finance – Uradu za nadzor proračuna) v pregled. Na podlagi ugotovitev revizijskega organa bo izdano mnenje o ustreznosti sistema izvajanja. Akreditacijo planiramo jeseni letošnjega leta.

Simbolni začetek izvajanja tega programskega obdobja je bil junija 2015, ko je bil v vsaki od obeh kohezijskih regij organiziran informativni dogodek. Prva odločitev o izvajanju pa je bile izdana v **Juliju 2015** ter jo posledično lahko štejemo kot pravi začetek izvajanja OP.

Organ upravljanja (SVRK) je seveda skupaj s posredniškimi organi (v skladu z Uredbo o izvajanju evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020 je vključenih devet ministrstev) v maju pripravil že četrto dopolnitev Izvedbenega načrta Operativnega programa (INOP), ki je natančneje razdelal izvajanje v letih 2016 in 2017 in pa tudi v letu 2018.

Izvedbeni načrt - INOP predvideva, da bomo v letih 2016 do 2018 v izvajanje spravili za skoraj milijardo in pol projektov, kar pa je polovica vseh sredstev do katerih je RS upravičena v tem programskem obdobju.

Glede na dosedaj povedano lahko ocenimo, da vseeno ni tako malo sredstev, ki so že oziroma bodo v naslednjih mesecih na razpolago za razvojne projekte.

Do 24.junija je bilo izdano 69 odločitev o podpori ali z drugimi besedami: do danes je bilo potrjeno 69 projektov, programov in javnih razpisov v skupni vrednosti 578 milijonov EUR.

V omenjenih 68 odločitvah o podpori v skupni vrednosti 578 milijonov € so naslednji instrumenti:

- 20 javnih razpisov v skupni vrednosti 123 milijonov evrov;
- 13 programov iz katerih bodo ravno tako sledili javni razpisi – vse skupaj v vrednosti 103 milijona evrov;

- 36 neposredno potrjenih projektov v skupni vrednosti 352 milijonov EUR.

Poleg naštetega pa je bilo sredi junija na SVRK že posredovano v pregled dodatnih 24 vlog v skupni vrednosti prek 169 milijonov evrov. Vloge se usklajujejo s pristojnimi resorji.

Navedeno pomeni, da imamo v tem trenutku odobrenih za več kot pol milijarde evrov sredstev, do konca meseca junija pa pričakujemo, da jih bo več kot 600 milijonov evrov oziroma, da se bomo približali 700 milijonom evrov.

To pa je že več kot 20% alokacij operativnega programa. In teh 20% je bilo odobreno v manj kot enem letu, saj je bila prva odločitev o podpori izdana v drugi polovici julija 2015.

V naslednjih letih pa pričakujemo, da se bo ta dinamika odobravanja odločitev o podpori vzdrževala. Preprosta ekstrapolacija pokaže, da bodo vsa sredstva dodeljena v naslednjih štirih letih – torej do sredine leta 2020, še verjetneje pa do konca leta 2019.

Ad 7.2. informacija o 3. dopisni seji Odbora za spremljanje OP 2014-2020

S strani SVRK je bila dana informacija, da poteka dopisna seja za spremembo OP. Gre za tehnično, ne vsebinsko spremembo OP, ki jo je zahtevala Evropska komisija (med upravičence pri prednostni naložbi 11i se dodaja Ustavno sodišče RS).

Ad 7.3. Predstavniki Univerze v Mariboru je predstavil pobudo, da naj se na transnacionalnih projektih zagotovi lastno sofinanciranje (15%) s strani države. Zdaj morajo prijavitelji to sami zagotavljati, kar otežuje vključevanje slovenskih partnerjev. Predstavniki SVRK je pojasnil, da je to vprašanje že bilo pisno naslovljeno na SVRK in že ima pisni odgovor. Zaradi pomanjkanja sredstev v državnem proračunu predlaganega sofinanciranja ni mogoče zagotoviti.

Pripravil:
mag. Igor Strmšnik
sekretar sveta

dr. Ivan Žagar
PREDSEDNIK SVETA